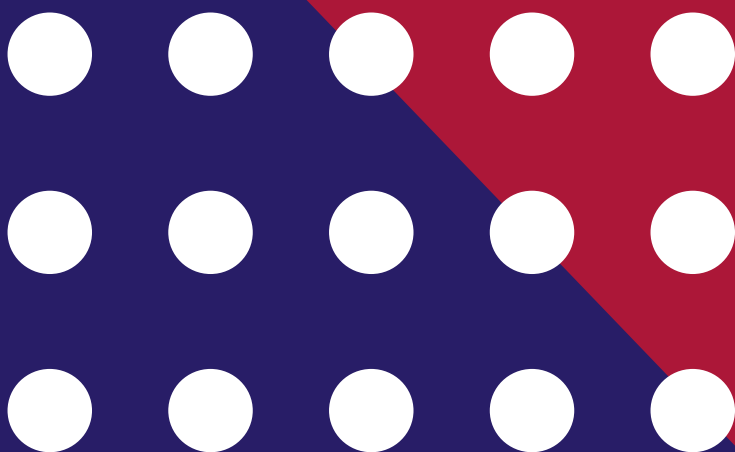

Трансұлттық Білім: Қазақстанда сапаны қамтамасыз ету шеңбері

Трансұлттық Білім: Қазақстанда сапаны қамтамасыз ету шеңбері

Астана 2025

ЖАҺАНДЫҚ СЕРІКТЕСТІКТЕРДІ ДАМУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Мазмұны

Кіріспе	6
Шеңбердің рөлі	7
Трансұлттық білім	8
TNE аясындағы серіктестіктердің негізгі түрлері:.....	8
Глоссарий	10
Принциптер	11
1: Трансұлттық білім үшін ортақ көзқарас және қолдау инфрақұрылымы	12
2: Мүдделі тараптардың трансұлттық білімге қатысуы	14
3: Студенттер туралы ақпарат, оларды тарту және таңдау	15
4: Бағдарламаларды жобалау және бекіту	16
5: Трансұлттық білімге ішкі мониторинг пен шолу жасау және оны жетілдіру жолдары.....	17
6: Бағдарламаларды сырттай шолу және әріптестік.....	19
7: Оқыту және оқу*	20
8: Бағалау және академиялық адалдық	21
9: Кадрлармен қамтамасыз ету және персоналды дамыту	23
10: Студенттердің әлеуеттерін толық ашуға ресурстармен қамтамасыз ету және қолдау	24
Ескертпелер	26

Кіріспе

Трансұлттық білімнің (TNE) Сапаны қамтамасыз ету шеңбері қазіргі уақытта трансұлттық білім берумен айналысатын немесе оны жүзеге асыруды жоспарлап отырған Қазақстан бойынша жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымдарының (ЖОО) өкілдері әзірледі. Шеңбер Ұлыбританияның Сапаны Қамтамасыз ету Агенттігі (QAA) мен Британдық Кеңес қолдауымен әзірленді. Шеңбер тек Ұлыбритания университеттері ғана емес, барлық Қазақстанның TNE серіктестіктері қолдана алатын шеңбер.

Шеңбер әлемнің озық және Қазақстан провайдерлерінің тәжірибесіне негізделіп әзірленген. Шеңбер сапаны қамтамасыз ету мен трансұлттық білімді жетілдіру мәселелеріне ғана тоқталмай Қазақстанның жоғары білім саласының алдында тұрған басқа да міндеттерді қамтиды. Олардың маңыздылығын ескере отырып, шеңбер TNE сапасына және «TNE негізгі түрлері» бөлімінде сипатталған серіктестіктердің ең көп таралған түрлеріне ерекше назар аударады. Халықаралық және ғылыми серіктестіктер аясында жүзеге асырылған қызметкерлер мен студенттер алмасу арнайы қарастырылмаған, дегенмен кейбір принциптер мен тәжірибелер өзекті болуы мүмкін.

Шеңберді даярлау және консультация кезеңдері Қазақстанда енгізілуі айтарлықтай проблемалы салаларды айқындап, осы шеңберді тиімді пайдалану үшін қандай қолдау түрлері қажет екендігі талқыланды. Осы құжаттың соңындағы ескертпелер көтерілген бірқатар мәселелерді көрсетіп, қосымша ұсынымдар мен әдістемелік материалдардың қажеттілігін айқындайды. Бұл жобаның келесі кезеңі — ең маңызды деп анықталған материалдардан тұратын кеңестер мен нұсқаулық әзірлеу.

Шеңбердің рөлі

Шеңбер TNE серіктестік құрып жатқан немесе жұмыс атқарып жатқан провайдерлерге сапаны қамтамасыз етуге нұсқаулық ретінде әзірленген. Оның мақсаты тәжірибеге негізделген принциптер жиынтығын ұсына отырып, қызмет көрсету сапасын қамтамасыз ету мен жақсартуға бағытталған. Бұл принциптер кейбір негізгі қолданылатын әдістерді сипаттау арқылы одан әрі түсіндіріледі. Олар нұсқамалық сипатқа ие емес және сапа саласындағы серіктестіктердің қызметін шектемейді, себебі олардың көбісі бұл шеңберді пайдаланбаса да табысты жұмыс істей алады. Дегенмен, сапаны сақтау үшін тиісті құрылымдар мен процестердің бар екеніне сенімді болу үшін анықтамалық пен қолдау іздейтіндер үшін бұл шеңбер нұсқаулық ретінде қызмет етуі керек.

Кіріспеде айтылғандай, бұл міндетті стандарттар жиынтығы емес, және нормативтік мәртебесі жоқ, бірақ бұл оның күшті жағы, себебі ең жақсы тәжірибе деп айқындалған студенттердің тәжірибесін одан әрі насихаттауға мүмкіндік береді. Осылайша, «принциптер» термині қазіргі кезде әдеттегі тәжірибеге сілтеме жасау үшін қолданылады, бірақ «керек», «болады» немесе «міндетті» сияқты сөздер арқылы кез-келген міндеттемелерден аулақ болуы керек.

Трансұлттық білім

Трансұлттық білім (TNE) — академиялық дәреже беретін ЖОО орналасқан елден басқа елде берілетін білім, мысалы, Қазақстандық студенттер Австралия университетінде академиялық дәреже алу үшін білім алады. Ол онлайн немесе жергілікті кампуста немесе Қазақстандық ЖОО жүзеге асырылуы мүмкін. TNE-дің басқа халықаралық серіктестіктен ерекшелейтін маңызды сипат — студент негізінен Қазақстанда оқып жатқан білім беру бағдарлама арқылы шетелдік университеттің дәрежесін алу.

TNE аясындағы серіктестіктердің негізгі түрлері:

Филиалдар кампусы — қазақстандық және шетелдік студенттерге академиялық дәреже беру үшін Қазақстанда шетелдік университеттің құрылуы. Студенттер шетелдік университет дипломын алады. Кейбір жағдайларда филиалдар Қазақстанда қызмет жасап тұрған ЖОО кампусында немесе инвесторлармен серіктестікте ашылуы мүмкін. Әріптестіктің бұл түрлеріне «жаһандық кампус» немесе «бірлескен кәсіпорын» сияқты терминдерді қолдануға болады.

Қос немесе бірлескен білім беру бағдарламалары — мұндай бағдарламалардың оқу жоспарлары студенттердің шетелдік және қазақстандық дәреже/диплом алуға сай оқу нәтижелеріне қол жеткізе алатындай етіп әзірленеді. Бұл Қазақстанда міндетті болып табылатын элементтерді, сондай-ақ шетелдік серіктестің талаптарын қоса орындау үшін қосымша оқу сағаттарын қамтуы мүмкін. Студенттердің мазмұнды және интеграцияланған оқу тәжірибесін алуы үшін бұл айтарлықтай ынтымақтастықты қажет етеді.

Франшизалық бағдаламалар — бұл Қазақстанда жүзеге асырылатын және академиялық дәрежелерді шетелдік университет беретін бағдарламалар. Франчайзинг жағдайында бағдарлама бойынша оқыту нәтижелері әдетте бас ЖОО орналасқан елдегідей болады, бірақ мазмұнның бір бөлігі жергілікті жағдайларға бейімделуі мүмкін.

Бекітілген бағдарламалар — бұл шетелдік және қазақстандық провайдерлер бірлесіп әзірлейтін, бірақ нәтижесінде шетелдік университеттен академиялық дәреже алатын бағдарламалар. Осылайша,

олар жергілікті жағдайларға толық бейімделуі мүмкін. Бағдарлама бас ЖОО-дан өзгеше болады, бірақ оның стандарттарына, регламентіне және басқа да талаптарына сәйкес келеді.

Франчайзинг және валидацияланған бағдарламалар арасындағы айырмашылықтар аз болуы мүмкін және франшиза беретін ұйымның ішкі анықтамаларына байланысты болады.

Жоғарыда аталған барлық TNE түрлерінде студенттер өз бағдарламасының бір бөлігін басқа елде аяқтай алады. Жоғарыда аталған оқытудың барлық түрлері студенттерді шетелдік (қазақстандық емес) ұйым беретін бағдарлама бойынша Қазақстанда оқытуды көздейтіні маңызды айырмашылық болып табылады. Бұл ретте студенттер қазақстандық ЖОО-ның дәрежесін қатар алуы немесе алмауы мүмкін.

TNE анықтамасына жатпайтын серіктестіктердің басқа түрлері (бұл шеңбер серіктестіктің осы түрлері үшін пайдалы болмайды):

Шетел университетінде оқу туралы келісімдер (2+2/1 және т. б.) — бұл келісімдерге сәйкес шетелдік университет үлгерім деңгейі жоғары қазақстандық студентті өзінің кампусында бағдарламаға қабылдайды (әдетте, оқудың екінші жартысына). Бұл серіктестер арасындағы оқу нәтижелері мен кредиттік бірліктерді салыстыруды және бағаларды қайта есептеуді қамтиды. Серіктестіктің бұл түрі әдетте TNE ретінде жіктелмейді, мұнда студенттер өз елінде біліктілікке емес, дәреже беретін университетте оқуға ауысады. Егер үлгерім деңгейі жоғары студенттер Қазақстанда шетелдік бағдарламаға түсе алса, онда бұл франшизалық немесе бекітілген бағдарлама (кейде «кеңейтілген» деп аталады) бойынша жасалуы мүмкін.

Студент алмасу және зерттеу әріптестіктері — серіктестіктің бұл түрлері интернационалдандырудың маңызды элементтері болып табылады және өзара түсіністік пен сенім орнағаннан кейін серіктестіктің басқа түрлеріне әкелуі мүмкін. Алайда, олар шетелдік университеттен академиялық дәреже алуға әкелмейді (бірақ академиялық кредиттер мен сертификаттар берілуі мүмкін), сондықтан TNE ретінде жіктелмейді.

Глоссарий

TNE	Трансұлттық білім
QAF	сапаны қамтамасыз ету шеңбері
Академиялық дәреже беретін ЖОО	бағдарлама аяқталғаннан кейін диплом беретін ұйым. Әдетте, диплом беретін университет, егер оның күнделікті басшылығы серіктеске берілсе де, сапаны қамтамасыз етуге жауапты.
ЖОО	Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру ұйымы
Тараптар	серіктестікке қатысатын тұлғалар, олардың қатарына сыртқы инвесторлар мен сыртқы ұйымдардың өкілдері кіруі мүмкін
Әріптес	бұл қазақстандық ЖОО да, шетелдік ЖОО да болуы мүмкін, әдетте, дәреже беретін ЖОО-ға қатысты
Провайдер	Білім беру бағдарламаны жүзеге асыратын ЖОО
Мүдделі тараптар	Бұл серіктестікке қатысатын немесе оған қызығушылық танытатын барлық адамдар мен ұйымдарға қатысты. Төмендегі 2-принципте келтірілген тізімде олардың кейбіреулері бар, бірақ ол толық емес және серіктестік дамыған сайын өзгеруі мүмкін. Кейбір жағдайларда мүдделі тараптар дәреже берілетін елдің жұмыс берушілері болуы мүмкін.
Қызметкерлер	жағдайларға байланысты кәсіби қызметтерге, әкімшілік және академиялық қызметкерлерге қатысты

Принциптер

- 1: Трансұлттық білім үшін ортақ көзқарас және қолдау инфрақұрылымы
- 2: Мүдделі тараптардың трансұлттық білімге қатысуы
- 3: Студенттер туралы ақпарат, оларды тарту және таңдау
- 4: Бағдарламаларды жобалау және бекіту
- 5: Трансұлттық білімге ішкі мониторинг пен шолу жасау және оны жетілдіру жолдары
- 6: Бағдарламаларды сырттай шолу және әріптестік
- 7: Оқыту және оқу
- 8: Бағалау және академиялық адалдық
- 9: Кадрлармен қамтамасыз ету және персоналды дамыту
- 10: Студенттердің әлеуеттерін толық ашуға ресурстармен қамтамасыз ету және қолдау

1: Трансұлттық білім үшін ортақ көзқарас және қолдау инфрақұрылымы

Принцип: Серіктестер ортақ құндылықтар мен мақсаттарға негізделген және экономикалық және қоғамдық пайдаға байланысты ортақ, жан-жақты, ұзақ мерзімді серіктестік көзқарасына ие. Олар серіктестікке қолданылатын сапаны қамтамасыз ету саясаты (-тар) туралы жалпы түсінікке ие. Оларда әр серіктестің міндеттері туралы жазбаша келісім, сондай-ақ барлық тараптардың серіктестіктің тиімділігін қадағалап отыруын және серіктестіктің беріктігі мен тұрақтылығын сақтау үшін қажетті жақсарту шараларын анықтап, қабылдай алуын қамтамасыз ететін басқарма мен комитеті бар.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Бағдарламалар Қазақстанның заңнамалық және нормативтік талаптарын ескереді, ал серіктестер оларды сақтау бойынша бірлескен жұмысты қамтамасыз етеді.
- b. Серіктестер ынтымақтастық туралы Меморандумның басында нақты көрсетілген жалпы мақсаты мен міндеттері түсінуді қамтитын ынтымақтастыққа стратегиялық көзқарасты ұстанады.
- c. Әріптестіктің жұмыс істеу саясаты, ережелері мен рәсімдері қолжетімді форматта келісіледі, жазылады және барлық мүдделі тараптарға беріледі.
- d. Барлық тараптар серіктестікте жұмыс істеуге байланысты тәуекелдер туралы біледі және қажетті құқықтық сараптама мен тәуекелдерді бағалауды жүргізді, сондай-ақ тәуекелдерді бірлесіп басқару туралы келісімдер жасады. Жоғары басшылық TNE позициясын толығымен қолдайды және реттеуші кедергілерді басқаруға және азайтуға тырысады.
- e. Серіктестер өздерінің ынтымақтастығының өзара пайдасын институционалдық тұрғыдан да, жалпы қоғам үшін де түсінеді және келіседі. Серіктестіктің логикалық негіздемесі мен артықшылықтары олардың өзекті және мағыналы болуын қамтамасыз ету үшін қайта қаралады және жетілдіріледі.
- f. Операциялық және басқару деңгейлеріндегі әрбір серіктесте тұрақты байланыста болатын және қажет болған жағдайда қалай әрекет ету керектігін білетін арнайы тағайындалған қызметкерлер тобы бар. Осылайша, серіктестік туралы білім алмасу жүзеге асырылады және «көшбасшыларға» тәуелділік алынып тасталады.

- g. TNE бағдарламаларын қарау комитеттердің сапасына кепілдік беру және үнемі жетілдіру шараларын жүзеге асыруды анықтау және қадағалау үшін күн тәртібіне және әдеттегі жұмысына енгізілген.
- h. Ғылыми зерттеулер сияқты жалпы салалардың енгізілуін және серіктестіктің үнемі кеңеюін қамтамасыз етуге бағытталған жыл сайынғы серіктестікке шолу жасаудың ресми процесі бар.
- i. Серіктестік келісімі жабылған немесе бұзылған жағдайда қызметтерді ұсынудың сапасын тиімді басқару және қамтамасыз ету жоспары бар.

2: Мүдделі тараптардың трансұлттық білімге қатысуы

Принцип: Серіктестік өзінің бірлескен қызметінде барлық мүдделі тараптардың, соның ішінде инвесторлардың, жұмыс берушілердің және жұмыс берушілердің өкілді топтарының, жергілікті, аймақтық және ұлттық кеңестер мен топтардың, кәсіптік бірлестіктердің, серіктестікте жұмыс істейтін студенттер мен қызметкерлердің қажеттіліктерін, мүдделері мен талаптарын ескереді.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Серіктестер жергілікті/ұлттық/халықаралық компаниялар, ұйымдар және кәсіби бірлестіктер сияқты бағдарлама бағытталған нарықта жұмыс берушілердің қажеттіліктерін есепке алуды қамтамасыз ету үшін бірлесіп жұмыс істейді.
- b. Әр түрлі мүдделі тараптардың қажеттіліктеріне бейімделген байланыс жоспары болуы тиіс. Жоспарда әр түрлі мүдделі тараптармен қолайлы байланыс құралдары анықталған. Серіктестер ақпараттың дәл болуын және мәдени ерекшеліктерді ескеруді қамтамасыз етеді.
- c. Студенттердің отбасыларының қажеттіліктері серіктестердің саясаты мен тәжірибесінде ескеріледі.
- d. Бағдарламаның барлық аспектілері бойынша жұмыс берушілер мен басқа да тиісті сектор өкілдерінің пікірі сұралады. Олардың рөлі мен үміттері туралы толық ақпарат беріледі. Мүдделі тарап топтары (немесе ұқсас топтар) мазмұны мен нәтижелерін қарастырады және тиісті іс-шараларға қатысады.
- e. Серіктестер студенттерге сауалнамалар, форумдар және басқа да тиісті механизмдер арқылы өз тәжірибесінің барлық аспектілері туралы үнемі хабарлауға мүмкіндік беретін мәдени ерекшеліктерге сәйкес механизмдердің болуын қамтамасыз етеді.
- f. TNE-ді қамтамасыз етуге байланысты комитеттерге студенттердің (сайланған) өкілдері кіреді және егер бұл құпия мәселе болмаса, мысалы, бағалау туралы пікірталас болмаса, қатысуға шақырылады. Өкілдік студенттер құрамының әр түрлігін көрсетеді және студенттер өз міндеттерін орындауға көмектесу үшін тиісті дайындықтан өтеді.
- g. Студенттер жауаптар мен сауалнама нәтижелерінің қысқаша мазмұнын және кері байланыстың басқа түрлерін алады және тиісті шаралардың қашан қабылданғанын біледі.

3: Студенттер туралы ақпарат, оларды тарту және таңдау

Принцип: Болашақ студенттер мен олардың отбасы мүшелеріне арналған ақпарат анық және дұрыс, оқу бағдарламасы мен студенттердің кең тәжірибесі туралы нақты түсінік береді. Студенттерді қабылдау, іріктеу және таңдау процестері ашық, адал және тең құқылы болып табылады және Қазақстандағы студенттердің мәдениеті мен үміттерін, сондай-ақ екі серіктестің кез келген заңды талаптарын ескереді.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Бірлесіп әзірленетін және Қазақстанның ерекшеліктерін ескеретін TNE бағдарламалары маркетингінің нақты жоспары бар. Ақпарат дәл және жан-жақты және стандартты бағдарлама ақпаратынан басқа, оқытудың толық құны, оқу тілі, әлеуетті мансаптық мүмкіндіктер және одан әрі оқыту туралы толық ақпаратты қамтиды.
- b. Серіктестер деректерді бақылайды және студенттерді қабылдау процесі туралы кері байланыс жинайды, сонымен қатар өз тәжірибелерін үнемі қарап, жетілдіреді. Оқуға түсу кезінде апелляция берудің нақты процесі бар.
- c. Серіктестер алдыңғы оқу нәтижелерін тану/аккредиттеу процесін бірлесіп келіседі және жүзеге асырады.
- d. Онлайн оқыту бағдарламаға енгізілген жағдайларда оның көлемі, сипаты мен мақсаты студенттер мен оқытушылар үшін нақты анықталған және түсінікті.
- e. Модульдерді жою немесе қосу сияқты студенттерге әсер етуі мүмкін бағдарламадағы кез келген өзгерістер туралы мүмкіндігінше тезірек хабарланады және өтініш берушілерге өз таңдауын талқылауға және қайта қарауға мүмкіндік беріледі.
- f. Ынтымақтастық серіктестері ата-аналар мен демеушілердің ықтимал талаптарын бірлесіп қарастырады және әр түрлі юрисдикцияларда заңды талаптар немесе тәжірибелер болған жағдайларда, мысалы, студенттер туралы ақпарат алмасуға немесе бағалау мен сертификаттау мерзімдеріндегі айырмашылықтарға қатысты талаптарды басқару тәсілдерін келіседі.

4: Бағдарламаларды жобалау және бекіту

Принцип: Бағдарламалар мақсатты аудиторияның қажеттіліктерін және кез келген ұлттық, институционалдық және кәсіби ұйымдардың талаптарын ескере отырып бірлесіп әзірленеді/бейімделеді. Бағдарлама дәреже беретін ұйымда өткізілетін жағдайларда қазақстандық контекст тиісті түрде ескеріледі. Оқыту нәтижелері / мақсаттары нақты тұжырымдалған және серіктестердің біліктілік шеңберіне сәйкес келеді.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Бағдарламаның бастапқы ұсынысы студенттерді қабылдаудың ұлттық және халықаралық тәжірибелерін шынайы, дәлелді бағалауға негізделген және серіктестердің даму стратегияларына, сондай-ақ жергілікті және ұлттық даму стратегияларына сәйкес келеді.
- b. Бағдарламалардың құрылымы мен мазмұнына қатысты кез келген заңды және/немесе нормативтік талаптар қолданылатын бағдарламаларды әзірлеу кезінде ескеріледі.
- c. Бағдарламалар мен модульдерді әзірлеу, бекіту және өзгерту саясаты мен процестері серіктестерге келісілген, қолжетімді және түсінікті. Әзірлеуге және бекітуге қатысатын академиялық персонал TNE бағдарламаларды әзірлеу бойынша тиісті дайындықтан өтеді.
- d. Академиялық және кәсіби дағдыларды бағдарламаға енгізу және оларды дұрыс бағалау үшін құрылымдалған тәсіл қолданылады.
- e. Біз бағдарламаның өзектілігін және соңғы әзірлемелерді пайдалануды қамтамасыз ету үшін барлық серіктестердің ішкі және сыртқы тәжірибесін, жарияланымдары мен деректерін, сондай-ақ профессорлық-оқытушылық құрамның тәжірибесін пайдаланамыз.
- f. Бағдарламалар мен модульдер ұлттық стандарттарға және дәреже беретін органның баллдық жүйесіне сәйкес келеді және серіктес(-тер) үшін баламалы стандарттармен салыстырылады.
- g. Бағдарламалар мен модульдердің соңғы сипаттамаларының жиынтығы бағдарламаны іске асыруға және бақылауға қатысқан барлық тараптарға қолжетімді.
- h. Қашықтықтан оқытуға келетін болсақ, жобалау және бекіту процесі құрылымға, негізгі инфрақұрылымға және қызмет көрсетудің барлық аспектілеріне қатысты нақты талаптарды қамтиды.

5: Трансұлттық білімге ішкі мониторинг пен шолу жасау және оны жетілдіру жолдары

Принцип: Серіктестер кері байланыс, деректерді жинау, қызметкерлер, студенттермен, және басқа да мүдделі тараптармен талқылау арқылы өздері жүзеге асыратын TNE бағдарламаларын бірлесіп бақылайды. Жыл сайынғы мониторинг модульдер мен бағдарламалар деңгейінде жүргізіледі және жетілдіру жөніндегі іс-қимыл жоспарларын әзірлеу үшін негіз болады. Бағдарламалар мен серіктестіктерге мерзімді шолу келісілген процедуралар мен циклдерге сәйкес бірлесіп жүргізіледі.

Негізгі тәжірибелер:

- a. TNE серіктестігі жүзеге асыратын жыл сайынғы мониторинг және сапаны жақсарту процесі растау процесінің бөлігі ретінде әділ, келісілген және құжатталған.
- b. Сапаны жақсартуды қамтамасыз ету үшін студенттерден кері байланыс жинау, комитеттерде қарау, іс-әрекеттерді жоспарлау және бақылау жүйесі бар. Студенттер енгізілген жетілдірулер туралы хабардар етіледі.
- c. Деректер жиналып, бағдарламаның тиімділігін және қажетті өзгерістерді бағалау үшін барлық серіктестерге беріледі. Пайдаланылатын платформа (платформалар) және деректерге қол жеткізу деңгейі жазбаша түрде келісіледі және қажет болған жағдайда оқыту жүргізіледі.
- d. Академиялық және кәсіптік қызметтердің қызметкерлері қазақстандық деректерді қорғау туралы заңнама шеңберінде өз студенттеріне/оқытушыларына қатысты барлық деректерге қол жеткізе алады.
- e. Модульдің немесе бағдарламаның келесі итерациясына өзгерістер енгізуге мүмкіндік беретін курстар мен модульдердің мазмұнына, бағалауына, жүргізілуіне және/немесе оқыту нәтижелеріне өзгерістер енгізуге және ұсынуға келісілген тәсіл бар. Қос дәреже үшін өзгерістер тұрақты тепе-теңдікті қамтамасыз ету мақсатында өзара сәйкестендіріліп енгізіледі.
- f. Бағдарлама/қызмет көрсету туралы жыл сайынғы есеп бірлесіп жасалады және мүмкіндігінше қазақстандық провайдердің өз талаптарына сәйкес келетін осы есептің форматы туралы келісім бар.
- g. Жыл сайынғы мониторинг есептерін қарау және жоспарланған әрекеттерді қадағалау қызмет көрсетушілер мен сыйлықақыларды тағайындайтын органдардың қызметкерлерінен тұратын арнайы тағайындалған комитеттердің немесе топтардың міндеті болып табылады.

- h.** Саясат, процедуралар, комитет отырыстарының хаттамалары және серіктестікке арналған басқа да пайдалы құжаттар екі серіктеске де қолжетімді платформада сақталады.
- i.** Ішкі мерзімді шолу барлық мүдделі тараптарды қамтиды және даму мен жетілдіру үшін тиімді тәжірибелер мен бағыттарды анықтауға ықпал етеді. Серіктестер іске асыру және бақылау үшін бірлесіп жауап береді, бірақ әр бастама үшін басшы тағайындалуы керек.

6: Бағдарламаларды сырттай шолу және әріптестік

Принцип: TNE бағдарламаларын толық тексеру және қайта аккредиттеудің келісілген циклі бар. Тексеру процесі мен критерийлері нақты анықталған, бірлесіп қолданылады және барлық мүдделі тараптар бекіту процесіне қатысады.

Негізгі тәжірибелер:

- a.** Ұлттық сапаны бақылау шеңбермен немесе аккредиттеу органдармен талап етілетін немесе міндетті емес циклдік талдау серіктестіктің стратегиялық тәсіліне енгізілген және сапа мен стандарттарды бақылау және бағалау бойынша келісілген ішкі іс-шаралармен келісілген.
- b.** Провайдерлер серіктестердің талап етуі мүмкін сыртқы тексерулерінің талаптары мен процедураларын түсінеді.
- c.** Провайдерлер мен олардың серіктестері осы шеңберді дайындық жүргізу үшін нұсқаулық ретінде, сондай-ақ сапаны үздіксіз бақылау үшін негіз ретінде пайдаланады.
- d.** Сыртқы аккредиттеу органдары қызмет көрсету сипатын түсінеді және тиімді тәжірибені, сондай-ақ жетілдіру салаларын оң анықтауға ықпал ету үшін серіктестіктің нақты ерекшеліктерін ескере отырып, өз шолуларын тұжырымдайды.
- e.** Провайдерлер бірнеше түрлі аккредиттеу агенттіктері мен кәсіби ұйымдарда сыртқы тексеруден өткен жағдайларда, олардың процестері қайталануын азайту үшін қажетті деректер мен дәлелдерді жинайтындай етіп реттеледі.

7: Оқыту және оқу*

Принцип: Провайдерлер студенттерге әр түрлі, студенттерге бағытталған тәжірибе алуға және оқуда алға жылжуға мүмкіндік беретін бірлескен және инклюзивті тәсілді қолдайды. Барлық студенттерге өз пәніне сәйкес келетін академиялық және кәсіби дағдылар мен құзыреттерді дамыту мен көрсетуде қолдау көрсетіледі.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Әріптестік аясындағы қызметкерлердің тиімді жоспарлау және өзара талқылауы гибриді және/немесе дәреже беретін университеттің оқыту тәсілдеріне ұқыпты жоспарланған өтуді қамтамасыз етеді.
- b. Серіктестер оқушылар материалдар мен мысалдарды өз тәжірибелерімен байланыстыра алатындай және жаһандық контекст туралы білім мен түсінікке ие болатындай оқыту мен оқытудың контекстуализациясын қамтамасыз ету үшін бірлесіп жұмыс істейді.
- c. Серіктестер оқыту мен оқу тәсілінің заманауи педагогикалық практика мен зерттеулерге негізделген бірқатар тәсілдерді қамтуын және әр түрлі оқу стильдері мен қажеттіліктеріне сәйкес жоспарлануын қамтамасыз ету үшін ынтымақтасады.
- d. Студенттер өз оқуы үшін жауапкершілікті өз мойнына алуға және оқу процесін жетілдіруде белсенді рөл атқаруға мүмкіндік алады және ынталандырылады. Оқытушылар оларға алған білімдерін талдауға және олқылықтар мен жетістіктерді анықтауға көмектеседі.
- e. Студенттерге біліктілік пен жұмысқа орналасу үшін қажетті білім мен дағдылардың болуын қамтамасыз ететін тәсіл арқылы оқу кезеңдері бойынша ілгерілеуге қолдау көрсетіледі.
- f. Серіктестер академиялық күнтізбені алдын-ала келіседі, ол дәреже беретін университеттің негізгі талаптарына және провайдердің өз шарттарына сәйкес келуге бағытталған.
- g. Сапалы және сандық деректер оқыту мен жетістіктерді бақылау және үздіксіз жетілдіруді қолдау үшін пайдаланылады.

* бұл 8 және 9 принциптермен бірге қолданылуы керек

8: Бағалау және академиялық адалдық

Принцип: Бағалау процесінде Академиялық адалдық құндылықтарын көрсететін және TNE бағдарламасы бойынша мәлімделген оқу нәтижелеріне қол жеткізуге бағытталған әр түрлі әдістер қолданылады. Оқу, оқыту және бағалау студенттер өздерінің жетістіктерін көрсете алатындай, бұрын алған білімі мен дағдыларын түсініп, нығайта алатындай және өз әлеуетін барынша іске асыра алатындай етіп келісілген.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Серіктестердің қызметкерлері оқу нәтижелеріне сәйкес келуін және әділ, сенімді, қолжетімді, шынайы және инклюзивті болуын қамтамасыз ету үшін бағалауды жүргізуде ынтымақтасады. Қажет болған жағдайда студенттерге қолжетімділік пен инклюзивтілікке ықпал ететін бағалаудың әр түрлі нұсқалары ұсынылады.
- b. Бағалау әдістері жазбаша саясатта сипатталған және бағалаудың, модерацияның және кері байланыстың келісілген әдістерін қамтиды.
- c. Студенттерге бағалау жүргізудің сипаты, мерзімі және талаптары туралы нақты ақпарат, сондай-ақ бағаланатын нәтижелер мен бағалау критерийлері туралы ақпарат беріледі.
- d. Академиялық адалдыққа қатысты келісілген саясат әзірленеді және студенттер мен қызметкерлерге қойылатын талаптарды түсіну үшін үнемі тренингтер, кеңестер мен нұсқаулар беріледі.
- e. Оқуды сәтті аяқтау, келесі деңгейге көшу және біліктілік беру шарттарына қатысты ережелер студенттер мен қызметкерлерге қолжетімді және оларға тұрақты түрде түсіндіріліп отырады. Студенттер өз бағаларын түсінеді.
- f. Провайдерлер оқытуға, білімді игеруге және бағалауға әсер ететін технологияларға (мысалы, генеративті жасанды интеллект) келісілген тәсілдерді әзірлейді. Бұл тәсілдер оқытушылар мен студенттерге нақты түрде жеткізіліп, олардың қолдану ережелерін қамтиды және мұндай технологияларды орынсыз пайдалану жағдайларын айқындайды.
- g. Бағалауды қайта есептеу қажет болған жағдайда әдіс бірлесіп әзірленеді және студенттер мен басқа да мүдделі тараптардың назарына жеткізіледі.
- h. Емтихан комиссиялары ережелерді әділ және дәйекті түрде қолданады және студенттердің жалпы үлгерімін бағалау үшін деректерді пайдаланады.

Бұл бағалаудың нәтижелері одан әрі дамыту немесе жетілдіру үшін тиімді тәжірибелер мен бағыттарды анықтауға көмектеседі.

- i. Академиялық апелляция берудің келісілген серіктестік процесі бар, ол қызметкерлер мен студенттердің назарына жеткізіледі және әділ және уақтылы жүзеге асырылады.

9: Кадрлармен қамтамасыз ету және персоналды дамыту

Принцип: Оқытушылар тиісті біліктілікке ие, оқытылған және барлық студенттерге, соның ішінде ерекше қажеттіліктері барларға тиімді оқыту мен қолдау көрсету үшін қолдауға ие. Олар TNE бағдарламаларымен таныстыру курсынан өтеді және студенттерге сапа мен тәжірибе ұсынуға байланысты тұрақты оқытудан өтеді.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Екі серіктестің де TNE қызметін ұсынатын қызметкерлерді мақұлдау және тәжірибе деңгейі мен дайындық тұрғысынан сұралатын талаптарды сәйкестендіру процесі бар.
- b. Профессор-оқытушылар құрамын тағайындау, олардың еңбек жағдайлары мен сыйақысы бағдарлама жүзеге асырылатын елдің ұлттық талаптарына кемінде сай болуы тиіс.
- c. Оқытушы арнайы оқудан өтеді және сапаны қамтамасыз ету мен арттырудағы өз рөлін түсінуде және орындауда қолдау алады.
- d. Қызметкерлердің біліктілігін арттырудың жыл сайынғы жоспары бар, ол сапа мен ережелер, педагогика, ақпараттық технология туралы білімді жаңартуды, серіктестер мен қызмет көрсетушілердің тиімді тәжірибесін анықтауды және таратуды қамтиды.
- e. Қызметкерлер өздері ұсынатын қызметтерге байланысты жиналған деректер туралы біледі және оларды оқыту мен студенттерге қолдау көрсетудің тиімділігін арттыру үшін түсінуге және пайдалануға үйретіледі.
- f. Профессорлық-оқытушылық құрам әрқашан өз пәні бойынша зерттеулерден хабардар болады және оларды оқытуда қолдана алады және/немесе жаңа нәтижелерге байланысты оқу жоспарына өзгерістер енгізе алады.

10: Студенттердің әлеуеттерін толық ашуға ресурстармен қамтамасыз ету және қолдау

Принцип: TNE серіктестер студенттерге ресурстар мен қолдау қызметтерін ұсыну, талдау және жетілдіру саясатын бірлесіп келіседі.

Негізгі тәжірибелер:

- a. Қажетті академиялық ресурстар бағдарламаны бекіту кезінде анықталады және бағдарлама басталған кезде қолжетімді болуы керек.
- b. Серіктестер қызметкерлермен және студенттермен бірлесе отырып, оқыту жағдайларының тиімділігі мен әсерін, сондай-ақ оқу процесін қамтамасыз ету және жетілдіру үшін қажетті ресурстарды жүйелі түрде бақылайды және бағалайды.
- c. Қазақстанда контексттендіруге және жаңартуға байланысты нақты ресурстар, мысалы, кәсіптік сектордағы жаңа зерттеулер мен өзгерістер қолжетімді және оларды үнемі жаңартып отыруды қамтамасыз ету үшін келісілген бюджет бар.
- d. Серіктестер ақпараттық технологияларға негізделген оқу орталарын ұсыну және төлеу туралы келіссөздер жүргізеді және студенттердің оқу тәжірибесін және кеңірек қатысу сезімін қамтамасыз ету үшін олардың қолжетімділігі мен жақсы қызмет көрсетуін қамтамасыз етеді. Көптеген оқу платформалары бар жерде студенттер мен қызметкерлер олардың мақсаттарын нақты түсінеді және оларға тиімді қол жеткізу үшін дайындықтан өтті.
- e. Студенттерге қолдау көрсету қызметтері жазбаша серіктестік келісімінің бөлігі болып табылады. Студенттер мен қызметкерлер қол жетімді академиялық, кәсіби және психологиялық кеңес беретін қызметтер мен іс-шаралар туралы біледі.
- f. Оқытушылар студенттерге тиісті қолдау көрсете алады және бүкіл оқу кезеңінде оларға жүгінуге шақыра алады.
- g. Студенттер үшінші тілді оқып жатқан жағдайда (қазақ және орыс тілдерінен басқа) ресурстарды пайдалану стратегиясында академиялық тілді дамыту үшін тиісті қолдау көзделген, ол студенттердің оқу нәтижелеріне қарай үнемі қайта қаралады.
- h. Егер TNE аясында шетелде оқу кезеңі көзделсе, серіктестер студенттерге кетер алдында, келген соң және бүкіл оқу кезеңі бойы қолдау жүйесін қамтамасыз етеді. Бұл қолдау академиялық және практикалық аспектілерді, соның ішінде тұрғын үй, мәдени және тілдік бейімделуді қамтиды.

Ескертпелер

Бұл жазбалар Қазақстандағы қатысушылармен консультациялар кезеңінде талқылаудан кейін дайындалды. Олар кейбір түсініктемелерді қамтиды және қосымша ұсыныстар алу кезінде пайдалы болуы мүмкін аймақтарды қамтиды.

1-ші принцип: Трансұлттық білім үшін ортақ көзқарас және қолдау инфрақұрылымы

Осы қағиданы және онымен байланысты практикалық шараларды тиімді іске асыру TNE-ді қолдайтын басқару, комитет құрылымы және тәжірибе мәселелері бойынша қарауды, ұсыныстарды және нұсқаулық материалдарды қамтиды; тұрақты серіктестік пен кеңірек қоғамдық артықшылықтарға қатысты кейс-стади қолданылуы мүмкін.

Негізгі тәжірибе 1(е) серіктестер арасындағы адамның байланысы мен «өзара түсіністігі» маңызды екенін ескеру керек, бірақ серіктестіктің тұрақтылығы бір адамға немесе шағын адамдар тобына емес, провайдердің негізгі бизнесіне интеграцияны қажет етеді. Жоғары басшылық серіктестікті бірдей түсінуі және қолдауы, сондай-ақ қадағалау мен тексерудің тиісті тетіктерін енгізуі керек.

2-ші принцип: Мүдделі тараптардың трансұлттық білімге қатысуы

Бұдан әрі ұсынымдар жұмыс берушілерді жұмысқа тарту тәсілдерін; мүдделі тараптар топтарын; түлектерді пайдалануды; сауда палаталарын және т.б. қамтуы тиіс. Ұсыныстарға министрліктер мен университеттерге жұмыс берушілердің назарын аударуға қолдау көрсететін басқа органдар кіреді.

Студенттік кері байланыс — бұл кері байланысты қалай және не үшін беру керектігін түсіну үшін одан әрі жетілдіруді қажет ететін сала. Дәстүрлі түрде кері байланыс ауызша болды, сондықтан кері байланыстың басқа түрлерін түсіндіру және оқыту қажет, мысалы, комитет отырыстарына шақырылған студенттердің өкілдері үшін. Бұдан басқа, жетілдіруге жәрдемдесу үшін кері байланысты пайдалану бойынша тренинг өткізу қажет.

3-ші принцип: Студенттер туралы ақпарат, оларды тарту және таңдау

Әсіресе кеңестер мен нұсқаулар оқушыларға арналған ақпаратқа тиімді тәжірибе мысалдарын енгізуге ықпал етеді. Ата-аналардың не білгісі келетінін және ересек студенттер үшін не қолайлы екенін түсіну үшін белгілі бір контексттеу қажет (сонымен қатар Жалпы еуропалық деректерді қорғау ережелері (GDPR) бар елдермен серіктестіктегі шектеулер).

Бағдарламалардың маркетингі, әдетте, Қазақстанның университеттерінде жолға қойылмаған, сондықтан ақпарат, мысалдар мен жағдайлық зерттеулер кез келген әрі қарайғы ұсынымдар мен бағдарларға енгізілуі тиіс.

4-ші принцип: Бағдарламаларды жобалау және бекіту

Провайдерлер жағдайлық зерттеулер мен контекстуализация мысалдарымен, бекіту және өзгерту саясаттары мен процедураларының мысалдарымен таныса алады.

Бұл салада Қазақстандағы TNE қызмет провайдерлерімен бөлісуге болатын тиімді тәжірибе бар Тұрақты даму мақсаттары сияқты ұлттық және халықаралық басымдықтар мен қозғаушы күштерді оқу бағдарламасына қосу серіктестер арасында және сапаға қатысты мәселелерден гөрі оқу орындарының көзқарасы мен стратегиясына қатысты талқылау тақырыбы болып табылады.

5-ші принцип: Трансұлттық білімге ішкі мониторинг пен шолу жасау және оны жетілдіру жолдары

Әр түрлі серіктестіктерде жыл сайынғы бақылау тәжірибесі әр түрлі, бірақ олардың мақсаты бірдей. Түсініктемелері бар мысалдар және олардың рөлі мен мағынасын түсіну мүмкіндігі кез келген тренингке/ұсыныстарға және нұсқаулыққа қосылуы керек.

6-ші: Бағдарламаларды сырттай шолу және әріптестік

Кеңестер мен амалдар әр түрлі процестер мен құжаттарды қажет ететін бірнеше аккредиттеу органдары бар инженерлік сияқты озық тәжірибелермен және жағдайлық зерттеулермен бөлісуді қамтуы мүмкін.

7-ші: Оқыту және оқу

Шеңбер серіктестік сапасына байланысты негізгі процестерге бағытталған, сондықтан консультациялар барысында маңызды деп анықталған салаларды қамтымайды. Оларға мыналар жатады:

- Шетелде оқу кезеңінен кейін студенттердің Қазақстанда оқуға қайта интеграциялануын жоспарлау;
- Сыныптан тыс қызмет үшін сертификаттау мәселесін қарау;
- Тану шеңберіне пәнаралық біліктілікті қосу.

QAF енгізу барысында қызметтерді жеткізушілердің одан әрі қарауы үшін: тиімді тәжірибе алмасу секторды қолдауға және оны жетілдіруге көмектеседі. Мұны шынымен сектордың өзі бастауы және жүзеге асыруы керек, мысалы, «педагогикалық шеберлік орталықтарын» құру немесе тәжірибе алмасу үшін жиналыстар мен мүмкіндіктер жасау.

8-ші принцип: Бағалау және академиялық адалдық

Шетелдік провайдерлер қолданатын бағалау практикасы Қазақстандағы студенттер мен қызметкерлер үйренгеннен айтарлықтай ерекшеленеді, сондықтан оқыту және мұқият танысу қажет. Бағалау нәтижелері бойынша кері байланысқа назар аудару маңызды, өйткені барлық қатысушылар оның талаптары мен мақсатын түсінуі тиіс. Стандарттау, модерация, қосарланған бағалау процесі, сыртқы емтихан алушылар, емтихан комиссиялары қосымша кеңес пен басшылықты қажет етеді. Академиялық адалдық – оқытушылар мен студенттер үшін күрделі мәселе болып табылады және ол оқытуды әрі тиісті ресурстарды қажет етеді. Мысалы, академиялық адалдыққа арналған модуль мен оның тұрақты жаңартылып отыруы осыған жатады.

9-ші: Кадрлармен қамтамасыз ету және персоналды дамыту

Қызметкерлердің TNE саласындағы еңбегі мен біліктілігін мойындау жүйесін дамыту — саланың өзі бастамашы бола алатын немесе сыртқы ұйым ұсына алатын пайдалы жаңашылдық болар еді.

10-ші принцип: Студенттердің әлеуеттерін толық ашуға ресурстармен қамтамасыз ету және қолдау

TNE бағдарламалары Қазақстаннан басқа елдердің студенттері үшін тартымды болуы мүмкін. Оларға қажет нақты қолдау TNE жүйесінің бөлігі

болмаса да, басқа елде қарызы бар студенттерге арналған визалармен және мемлекеттік органның міндеттеріне кіретін қаржылық сараптама мен соттылықты тексеру қажеттілігімен байланысты проблемалар бар екендігі атап өтілді.

Студенттік алмасулар мен сапарлардың өзі қарастырылмаған, бірақ серіктестермен өзара түсіністік туралы меморандумдардың бөлігі болуы мүмкін. Жоғарыда келтірілген негізгі тәжірибе осы тәжірибелердің негізі болады (10(h)).

